

1. ÜNİTE

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

Ünitemize Hazırlanalım

1. Allah (c.c.) neden peygamberler göndermiştir? Araştırınız.
2. Sizece bir peygamberde olması gereken özellikler nelerdir? Defterinize yazınız.
3. Bildiğiniz peygamber isimlerini defterinize not ediniz.
4. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) örnek bir davranışını öğreniniz ve sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
5. Yüce Allah'ın kullarına yol göstermek için gönderdiği kitapların neler olduğunu büyükelinize sorarak defterinize yazınız?

Kavramlar : Nübüvvet, risalet, davet, tebliğ

1. Allah'ın (c.c.) Elçileri: Peygamberler

Öğrencilerin "Sınavdan haberim yoktu." dememeleri için öğretmenin sınavdan önce ne yapması gerekir?

Nübüvvet, kelime olarak haber verme anlamındadır. Terim olarak peygamberlik, nebilik, elçilik, risalet anlamlarına gelir. Allah'ın (c.c.)* gönderdiği vahiyleri, emir ve yasakları alıp insanlara dinin gerçeklerini duyurma; söz, tutum ve davranışlarıyla açıklama makamı olan peygamberlik vazifesidir. **Risalet**, kelime olarak gönderilen elçi demektir. Terim olarak peygamberlik, nebilik, elçilik anlamlarına gelir. Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarını insanlara bildirmekle görevli olan peygamberlerin Allah (c.c.) ile insanlar arasındaki elçilik vazifesidir.¹

Peygamberlerin ilettiği mesajlar Allah'ın (c.c.) emirleri, yasakları ve öğütlerinden oluşur. Allah'ın (c.c.) peygamberler aracılığıyla gönderdiği mesajlar, insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlar. Yüce Allah, tarih boyunca birçok peygamber göndererek kullarını uyarmış ve onların hayatlarına yön vermiştir. Kur'an-ı Kerim'de **"Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Her ümmet için mutlaka bir uyarıcı bulunmuştur."**² buyrularak insanları doğru yola çağırarak için her millete peygamber gönderildiği bildirilmiştir.

Yüce Allah göndermiş olduğu peygamberlerden 25 tanesinin ismini Kur'an-ı Kerim'de bildirmiştir. Bu peygamberlerden ilkinin Hz. Âdem (a.s.)**, sonuncusunun ise Hz. Muhammed (s.a.v.)*** olduğu haber verilmiştir.³ Kur'an'ı Kerim'de Üzeyr (a.s.), Lokman (a.s.) ve Zülkarneyn (a.s.) isimleri de geçmektedir. Ancak bu kişilerin peygamberliği açık değildir. Ayrıca bazı dinî kaynaklarda Şit (a.s.) adında bir peygamberden ve kendisine suhuf verildiğinden de bahsedilmektedir.⁴

Peygamberlere iman, İslam'ın inanç esaslarından birisidir. Allah'a (c.c.) inanan birinin, ayırım yapmaksızın bütün peygamberlere inanması gerekir. Yüce Allah bu konuyla ilgili Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: **"Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: 'Onun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.' Şöyle de dediler: 'İşittik ve itaat ettik. Ey Rab-bimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.'"**⁵

YORUMLAYALIM

"Müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdik ki, peygamberlerden sonra insanların Allah'a karşı bir bahaneleri olmasın..."
(Nisâ suresi 165. ayet.)

Yukarıdaki ayeti peygamberlerin gönderiliş amacı açısından yorumlayınız.

* Celle celâluhû: Yüceler yücesi

1 bk. MEB, Dinî Terimler Sözlüğü, s. 361.

2 Fâtır suresi, 24. ayet.

** Aleyhisselam: Allah'ın (c.c.) selâmı onun üzerine olsun.

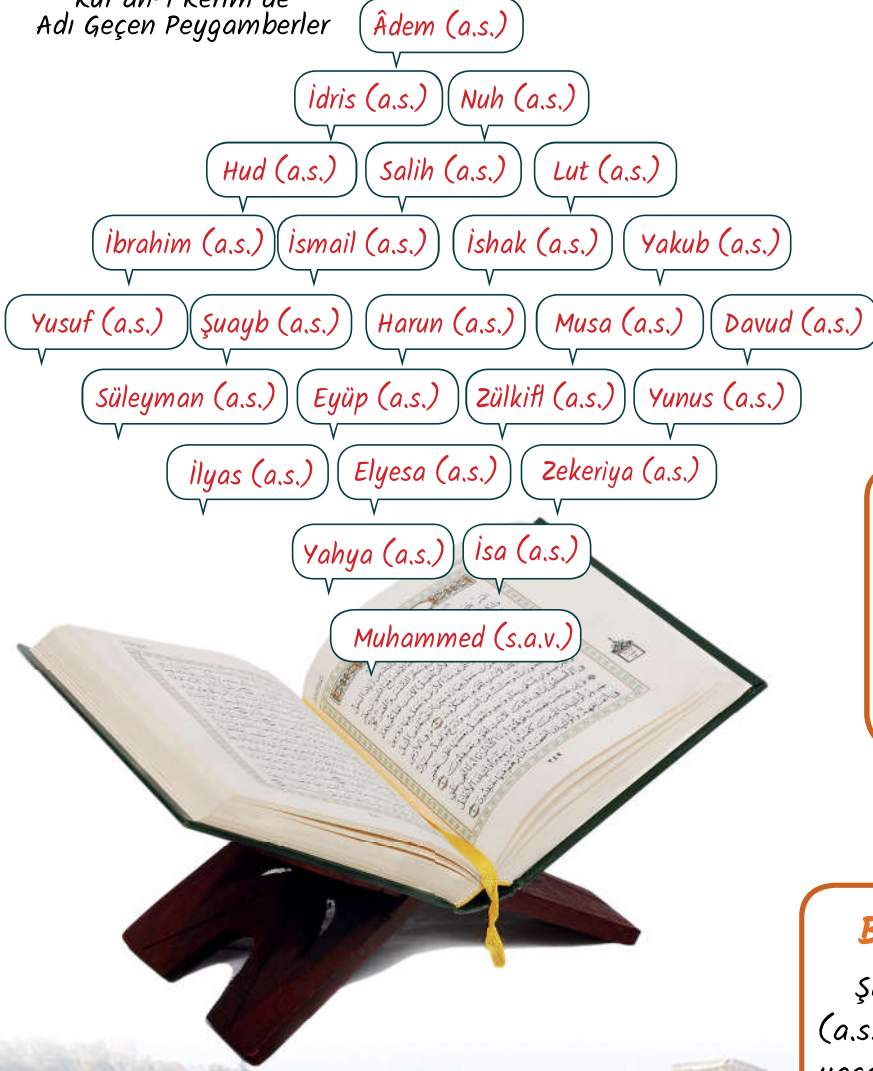
*** Sallallâhu aleyhi ve sellem: Allah'ın (c.c.) salât ve selâmı onun üzerine olsun.

3 bk. Âl-i İmrân suresi, 33. ayet; Ahzab suresi, 40. ayet.

4 bk. Taberî-Tarih c.1, s.81, İbn Esîr-Kâmil C 1, s.54.

5 Bakara suresi, 285. ayet.

Kur'an-ı Kerim'de
Adı Geçen Peygamberler

BİL BAKALIM

Ondan önce basmadı
Kimse bastığı yere.
Kimse gelip bakmadı
Onun baktığı yere.

AFİŞ HAZIRLAYALIM

25 peygamberin isim-
lerinin yer aldığı afişler
hazırlayınız. Afişleri sınıf
panosunda sergileyiniz.

BİLİYOR MUSUNUZ?

Şanlıurfa ilimize, Hz. İbrahim (a.s.) ve Hz. Eyüp'ün (a.s.) orada yaşadığına inanıldığı için "Peygamberler Şehri" denilmektedir.

Görsel 2

OYUN OYNAYALIM

Oyunun adı: Hafıza Oyunu

Süre: 20 dakika

Süreç: 5 dakika içerisinde 25 peygamberin adını ezberlemeye çalışın. En ön sırada oturan arkadaşınız ilk peygamberin adını söyleyerek başlasın. Sıra ile hepiniz bir diğer peygamberin adını söyleyerek devam edin. Uzun süre söyleyemeyen veya söylenmiş bir peygamberin adını söyleyen kişi oyundan çıksın. 25 peygamberin adı söylenince baştan tekrar başlayın.

2. Peygamberlerin Özellikleri ve Görevleri

Nasıl birinin getirdiği haberlere inanırsınız?

Peygamberler, Allah'ın (c.c.) insanlar için seçtiği kulları ve elçileridir. Peygamberler, insanlar için en güzel örnektir. Her türlü kötü davranıştan da uzak dururlar. Allah (c.c.) peygamberlerin insanlar tarafından örnek alınmasını ister. Peygamberlerin diğer insanlara göre mutlaka sahip olması gereken özellikleri vardır. Bu özelliklerden bazıları şunlardır:

Doğru Olmak (Sıdk)

Peygamberler doğru sözlü insanlardır. Eğer bir insan doğru sözlü olmaz ise diğer insanlar onun getirdiği haberlere inanmazlar. Bu sebeple peygamberler asla yalan söylememişlerdir. Kur'an-ı Kerim'de doğru olmanın önemiyle ilgili olarak şöyle buyrulmaktadır: **"Öyle ise emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O, yaptıklarınızı hakkıyla görür."**⁶

Hz. Muhammed (s.a.v.), peygamber olmadan önce de sonra da insanlara yalan söylememiştir. Bu özelliği onu, sözüne güvenilir bir insan yapmıştır. Dinin yayılmasında da bu özelliği etkili olmuş ve kısa zamanda pek çok kimse Müslüman olmuştur.

⁶ Hûd Suresi, 112. ayet.

YORUMLAYALIM

Safa Tepesi'ne çıkan Allah Resulü Mekkelilere şöyle seslendi: "Şu dağın ardında veya şu vadide size saldırmak üzere olan bir süvari birliğinin olduğunu söylesem bana inanır mıydınız?" Onlar da "Evet senden hep doğruluk gördük." diyerek cevap verdiler. Böylece onun doğru sözlülüğünü onaylamışlardı. Bunun üzerine Allah Resulü: "Ben Allah'ın görevlendirdiği bir peygamberim. Sizi Allah'a ortak koşturmaya davet ediyorum." diye seslendi.

(bk. Buhârî, Tefsir, 2.)

Yukarıdaki olayı Hz. Peygamberin doğruluğu açısından yorumlayınız.

Güvenilir Olmak (Emanet)

Peygamberlerin en önemli özelliklerinden birisi olan emanet, güvenilir olmak demektir. Peygamberler her zaman ve her yerde güvenilir olup kutsal görevlerini yerine getirirken emanete uygun davranmışlardır. Hem insanların emanetlerini hem de Allah'ın (c.c.) emaneti olan mesajları hakkıyla korumuşlar ve insanlara ulaştırmışlardır.

Peygamberlere inanmayanlar dahi onların güvenilir insan olduklarını kabul etmişlerdir. Bir ayette Allah (c.c.), peygamberlerin güvenilirliği ile ilgili şöyle buyurmaktadır: **"Bir peygambere, emanete hıyanet yaraşmaz. Kim emanete hıyanet ederse, kıyamet günü, hainlik ettiği şeyin günahı boynuna asılı olarak gelir. Sonra herkeşe (asla haksızlığa uğratılmaksızın) kazandığı tastamam verilir."**⁷

Hz. Muhammed (s.a.v.), peygamber olmadan önce de güvenilir olmasıyla tanınmış ve bu özelliği sebebiyle Mekke'li müşrikler ona "Muhammedü'l-Emin" (Güvenilir Muhammed) ismini vermişlerdir. Hz. Hatice (r.a.)*, çok güvenilir olduğu için ona ticarete birlikte çalışma teklifinde bulunmuştur. Mekke'deki insanlar değerli eşyalarını gözleri arkada kalmadan ona emanet etmişlerdir. Hz. Muhammed (s.a.v.) kendisine emanet edilen eşyaları daima korumuş ve sahiplerine eksiksiz teslim etmiştir.

SÖZLEŞME YAPALIM

Hepiniz sınıftan bir arkadaşınıza bir eşyanızı emanet ediniz ve haftaya dersinizde emanetlerinizi aldığınız gibi teslim edeceğinize dair arkadaşlarınızla sözleşme yapınız.

Akıllı ve Zeki Olmak (Fetanet)

Peygamberlik görevi, Yüce Allah tarafından verilmiş zor ve sorumluluk isteyen bir görevdir. Bu görevi yerine getirecek olan peygamberlerin insanları ikna etmeleri için akıllı ve zeki olmaları gerekir. Akıllı ve zeki olan peygamberler, Allah'tan (c.c.) aldıkları mesajları anlamış ve insanlara en güzel şekilde anlatmışlardır. Peygamberler, kendilerine sorulan sorulara zekice cevap vermişler ve getirdikleri çözümler ile insanların doğru yolu bulmalarına yardımcı olmuşlardır.

⁷ Âl-i İmrân Suresi, 161. ayet.

* Radiyallâhu anha: Allah (c.c.) ondan razı olsun.

DEĞERLENDİRELİM

“Allah, kendisine hükümdarlık verdi diye (şımarıp böbürlenerek) Rabbi hakkında İbrahim ile tartışanı görmedin mi? Hani İbrahim, ‘Benim Rabbim diriltir, öldürür.’ demiş; o da, ‘Ben de diriltir, öldürürüm.’ demişti. (Bunun üzerine) İbrahim, ‘Şüphesiz Allah güneşi doğudan getirir, sen de onu batıdan getir!’ deyince, kâfir şaşırıp kaldı...”

(Bakara suresi, 258. ayet.)

Yukarıdaki olayı peygamberlerin fetanet özelliği açısından değerlendiriniz.

Günah İşlemekten Korunmuş Olmak (İsmet)

Günahsızlık, temizlik, korunmuşluk anlamlarına gelen ismet; Yüce Allah’ın, peygamberlerini gizli ve açık her türlü günahattan koruması demektir. Peygamberlerin küçük hataları dahi Yüce Allah’ın uyarmasıyla hemen düzeltilmiştir. Peygamberler de bizim gibi bir insandır. İnsanlara örnek olama sorumluluğunu taşıyan peygamberler bu konuda çok büyük dikkatli davranmışlar, hatalardan ve günahlardan korunabilmek için Allah’tan (c.c.) daima yardım istemişlerdir.

Allah’tan (c.c.) Aldığı Mesajları Olduğu Gibi İnsanlara Bildirmek (Tebliğ)

Peygamberlerin gönderiliş gayelerinden biri de tebliğdir. **Tebliğ**; ulaştırma, duyurma anlamlarına gelir. Terim olarak ise peygamberlerin Allah’tan (c.c.) aldıkları vahyi eksiksiz olarak insanlara duyurmasıdır. Yüce Allah, peygamberlerin asıl görevinin tebliğ olduğunu Kur’an-ı Kerim’de bizlere şöyle bildirmektedir: **“Peygamberin üzerine düşen ancak tebliğdir. Allah, sizin açıkladığınızı da, gizlediğinizi de bilir.”**⁸

NOT EDELİM

“O peygamberler, Allah’ın emir ve yasaklarını tebliğ ederler, O’ndan korkarlar ve Allah’tan başka kimseden korkmazlardı. Hesap görücü olarak Allah yeter.”

(Ahzâb suresi, 39. ayet.)

Peygamberler, Allah’ın (c.c.) mesajlarını insanlara iletmek, uygulamak ve açıklamakla görevlidirler. İlahi mesajlar öncelikle peygamberlere iletilir. Peygamberler bu ilahi mesajları eksiksiz bir şekilde insanlara iletir ve uygulanması konusunda örnek olurlar. Yüce Allah **“...İnsanlara kendilerine indirileni açıklamak için ve düşünüp anlasınlar diye sana bu Kur’an’ı indirdik.”**⁹ ayeti ile bunu vurgulamıştır. İnsanları Yüce Allah’ın emir ve yasaklarına uymaya davet eden peygamberler ahlaki yönden de en üstün özelliklere sahiptirler ve en güzel örneklerdir. Peygamberler görevlerini Yüce Allah’ın emri olduğu için yaparlar, insanlardan hiçbir karşılık beklemezler. Kur’an-ı Kerim’de bu gerçek şöyle vurgulanmıştır: **“Sizden hiçbir ücret istemeyen kimselere uyun, onlar hidayete erdirilmiş kimselerdir.”**¹⁰

8 Mâide suresi, 99. ayet.

9 Nahl suresi, 44. ayet.

10 Yâsîn suresi, 21. ayet.

Peygamberlerin, peygamberliklerini ispat etmek için Allah'ın (c.c.) izni ve yardımıyla yaptıkları olağanüstü olaylar vardır. İnsanın benzerini yapmaktan âciz kaldığı, alışlagelmiş şeylere aykırı olan, bu olağanüstü olaylara **mucize** denir. **Mucize** ile hem peygamberliği ispat etmek hem de inkârcıların imanına vesile olmak hedeflenir. Allah (c.c.), peygamberlere inanan ve onlardan olağanüstü şeyler isteyen inkarcılara karşı çeşitli mucizelerle peygamberlerini desteklemiştir.

BİLGİ KUTUSU

Davet: İslam dinini yaymak ve Müslümanları dinî görevlerini yerine getirmeye çağırmak demektir. Kur'an-ı Kerim'de Hz. Peygamber "Allah'ın davetçisi" olarak nitelendirilmiş (bk. Ahkâf suresi, 31. ayet.) ve ona yüklenen davet vazifesi "davet et" emri yanında "tebliğ et", "hatırlat", "ikaz et" gibi daha başka kelimelerle de ifade edilmiştir.

OKUYALIM

Hz. Musa (a.s.), Hz. Yunus (a.s.) ve Hz. İsa (a.s.)'ın hayatlarından mucize örnekleri

Hz. Musa (a.s.) asasıyla denizi ikiye yarmıştı. "Bunun üzerine Musa'ya, 'Asan ile denize vur!' diye vahyettik. Deniz derhal yarıldı. Her parçası koca bir dağ gibiydi."
(Şuarâ suresi, 63. ayet.)

Hz. Yunus (a.s.) balığın karnında yaşamıştı. "Böylece, Yunus kendini kınayıp dururken balık onu yuttu. Eğer Allah'ı tesbih edenlerden olmasaydı, tekrar diriltilecek güne kadar balığın karnında kalacaktı. Halsiz bir halde iken kendisini sahile çıkardık."
(Sâffât suresi, 142-145. ayetler.)

Hz. İsa (a.s.) bebekken konuşmuş ve ölüleri diriltmişti. "O gün Allah, şöyle diyecek: 'Ey Meryem oğlu İsa! Senin üzerindeki ve annen üzerindeki nimetimi düşün. Hani, seni Cebrail ile desteklemiştim. Beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara konuşuyordun. Hani, sana kitabı, hikmeti, Tevrat'ı, incil'i de öğretmiştim. Hani iznimle çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapıyordun da içine üflüyordun, benim iznimle hemen bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle doğuştan körü ve alacalıyı iyileştiriyoordun. Hani benim iznimle ölüleri de (hayata) çıkarıyordun. Hani sen, İsrailoğullarına açık mucizeler getirdiğin zaman, ben seni onlardan kurtarmıştım da onlardan inkâr edenler, 'Bu, ancak açık bir büyüdür.' demişlerdi."
(Mâide suresi, 110. ayet.)

Görsel 3

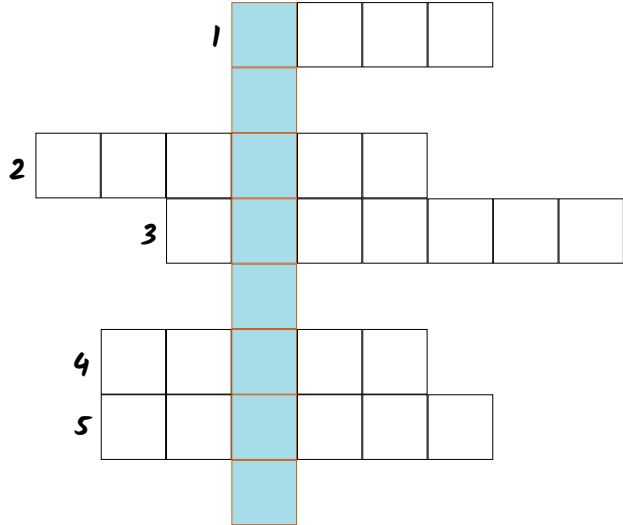
BİLİYOR MUSUNUZ?

Son peygamber olan Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ise en büyük mucizesi Kur'an-ı Kerim'dir. Bu mucize indirildiği günden kıyamete kadar değişmeden ve etkisini kaybetmeden devam edecektir. Kur'an-ı Kerim insanları hâlâ hayretler içinde bırakan ve bir benzerinin getirilemeyeceği eşsiz bir kitaptır. Kur'an-ı Kerim'in bir benzerinin yazılamayacağını Yüce Allah şöyle vurgulamıştır: "Eğer kulumuza (Muhammed'e) indirdiğimiz (Kur'an) hakkında şüphede iseniz, haydin onun benzeri bir sure getirin ve eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah'tan başka şahitlerinizi çağırın (ve bunu ispat edin)." (Bakara suresi, 23. ayet.)

BULALIM

Aşağıdaki soruları cevaplayıp bulmacadaki yerlerine yazınız. Kısaca tanıtılmış olan peygamberin ismini renkli alandan bulunuz.

1. Peygamberlerin doğru olması
2. Peygamberlerin Allah'tan (c.c.) aldıkları mesajları olduğu gibi bildirmesi
3. Peygamberlerin akıllı ve zeki olması
4. Peygamberlerin günah işlemekten kaçınması
5. Peygamberlerin güvenilir olması

Hz. (a.s.) Kur'an'da adı 17 defa geçmektedir. Babası Hz. Davud'dur (a.s.). Bütün canlılarla konuşabilme yeteneğine sahipti. Rüzgarlar, cinler, insanlar ve kuşlardan oluşan bir ordusu vardı.

YAZALIM

Aşağıdaki kutularda peygamberlerin özellikleri ile ilgili dörtlükler vardır. Hangi dörtlükte hangi özellik anlatıldığını bularak altına yazınız.

Peygamberin gönlünde,
Bir öz vardır çok ince.
İnan ona kalbinle,
"Güven bana." deyince.

Nebinin işi zordur,
Hem de çetin yoldur.
Çözmeye zekâ gerek,
Onda akıl çok boldur.

Temiz kalbi olanın,
Alnı ak olur elbet.
Günahı olmayanın,
Adı nebidir elbet.

Vahiy bir mesuliyet,
Allah'la kul arasında.
Nebiye düşen elbet,
Bildirmek aynısıyla.

Onlarda yoktur yalan,
Onlardır en doğru olan.
Yalansız bir hayattır,
Onlardan arda kalan.

3. Peygamberler İnsanlar İçin En Güzel Örnektir**Taklit etmek ile örnek almanın farkı nedir?**

Yüce Allah, peygamberleri insanlara örnek olmaları için göndermiştir. Onlar Yüce Allah'ın emir ve yasaklarını eksiksiz bir şekilde uygulayarak insanlara örnek olmuşlardır. Peygamberler doğru ve güzel olanı insanlara anlatmışlar ve uygulanması için çaba göstermişlerdir.

Kur'an-ı Kerim'de peygamberlerin hayatlarından örnekler verilir. Yüce Allah bu örneklerle bizlere iyi insan olmamız için yol gösterir. Her peygamberin bütün kişiliğiyle örnek bir şahsiyet olmasının yanı sıra Kur'an-ı Kerim'de öne çıkartılan üstün bir özelliği vardır. Örneğin Hz. Eyüp (a.s.) sabrı ile tanınmış bir peygamberdir.¹¹ Onun hayatını öğrendiğimizde sabırlı olmanın önemini de fark ederiz. Hz. İbrahim (a.s.) Allah'a (c.c.) teslimiyeti ve tevhid mücadelesi ile ön plana çıkmış bir peygamberdi. Ayrıca Hz. İbrahim'dan (a.s.) çevremizdeki mükemmel düzeni inceleyerek Allah'ın (c.c.) varlığına ve birliğine nasıl ulaşacağımızı öğreniriz.¹² Hz. Yusuf (a.s.) ise iffeti ve güzel ahlakıyla bizlere örnek olmuştur. Kötülüğe iyilikle karşılık vermeyi ve affedebilmeyi ondan öğreniriz.¹³

11 bk. Sâd suresi, 44. ayet.

12 bk. En'âm suresi, 76-79. ayetler.

13 bk. Yûsuf suresi, 92. ayet.

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

Hız. Peygamber'in hayatında da bizler için örnek davranışlar vardır. Zorluklara karşı gösterdiği sabır, azim ve kararlılık; ailesine, dostlarına ve mazlumlara karşı olan merhameti, haksızlığa ve adaletsizliğe karşı oluşu gibi daha birçok güzel davranışları onun hayatında görebiliriz. Bizler bütün peygamberleri kendimize örnek edinin hayatımızı onların gösterdiği şekilde devam ettirmeliyiz. Ancak bu şekilde Yüce Allah'ın istediği gibi bir insan olabileceğimizin farkında olmalıyız.

PAYLAŞALIM

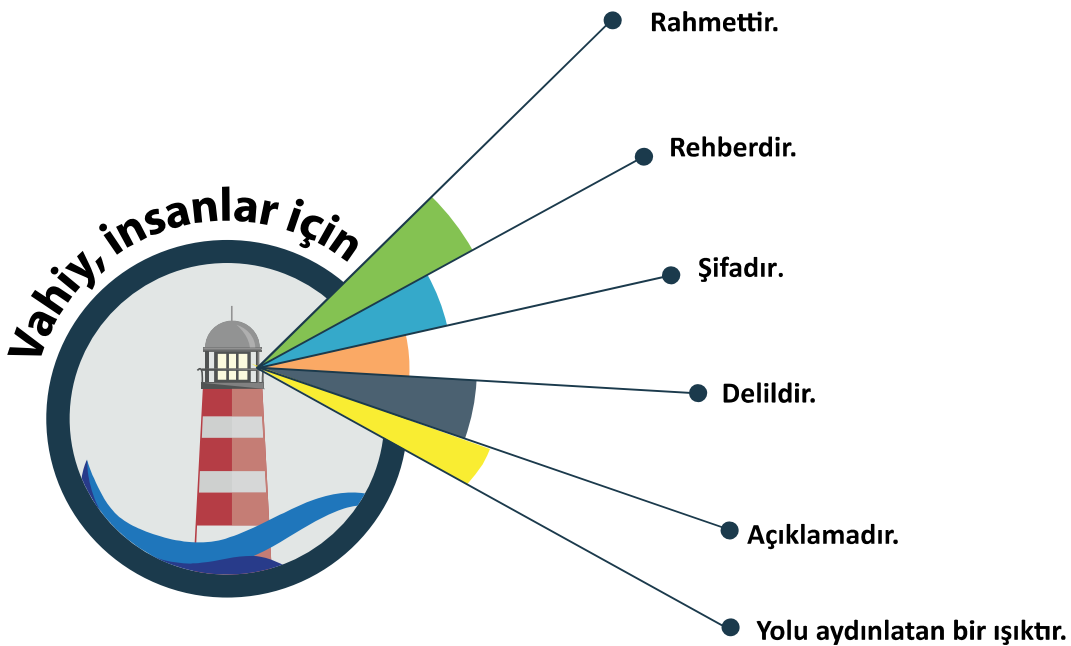
Beşer kişilik gruplara ayrılınız. Hakkında araştırma yapmak üzere bir peygamber belirleyiniz. Belirlediğiniz peygamber hakkında bir sunu hazırlayınız. Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. Vahiy ve Vahyin Gönderiliş Amacı

Sorumlu olduğunuz konuların söylenmediği bir sınava girseniz ve düşük not alsanız tepkiniz nasıl olurdu?

Vahiy sözlükte; gizli konuşma, gizli ve süratli olarak bildirme, gönderme, işaret gibi anlamlara gelir. Terim anlamı ise; Peygamberler aracılığıyla insanlara, hayatın hangi ilkelere göre yönlendirilmesi ve nelere uyup nelerden sakınılması gerektiğini bildiren ilahî bilgi ve bu bilginin gönderiliş tarzıdır.¹⁴ Yüce Allah, kullarına bildirmek istediği her şeyi vahiy yoluyla bildirmiştir. Allah'ın gönderdiği her mesaj vahiydir.

Vahiy, Yüce Allah'ın kullarına olan merhametinin bir göstergesidir. Rabbimiz vahiy göndererek insanları kendisine kulluk etmek için yarattığını bildirmiştir. Allah'a (c.c.) kulluk görevini yerine getirmeye gayret edenler dünyada ve ahirette mutlu olacaktır.¹⁵

14 MEB Dinî Terimler Sözlüğü, s. 472.

15 bk. Zariyât suresi, 56. ayet.

Allah (c.c.), vahiy göndermeseydi insanların "Bilmiyorduk." gibi bahaneleri olabilirdi. Allah (c.c.), vahiy göndererek bu gibi bahaneleri de ortadan kaldırmıştır. Yüce Allah bu konuyla ilgili: **"Kitap, yalnız bizden önceki iki topluluğa indirildi. Biz onların okumalarından habersiz idik." demeyesiniz, yahut, 'Eğer bize kitap indirilseydi, biz onlardan daha çok doğru yolda olurduk' demeyesiniz, diye bu Kur'an'ı indirdik. İşte size Rabbinizden açıkça bir delil, bir hidayet ve bir rahmet geldi..."**¹⁶ buyurarak insanları uyarmış ve doğru yola davet etmiştir.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberliğinden önceki dönem Cahiliye Dönemi olarak adlandırılır. O dönemde insanlar arasında kötü davranışlar yaygınlaşmış; adaletsizlik, haksızlık, hırsızlık, adam öldürme gibi suçlar çokça işlenir olmuştu. İnsanlar putlara tapıyor, birbirlerine karşı düşmanca davranıyorlardı. Böyle bir topluma Yüce Allah vahiy göndererek ve Hz. Muhammed'i (s.a.v.) rehber kılarak onları uyarmıştır. Vahiy, bu toplumu değiştirmiş ve güzelleştirmiştir. Böylece insanlar güçlü zayıf, zengin fakir ayrımı yapmadan birbirleri ile dost olabilmiş; sevgi ve saygıya dayalı bir birliklilik oluşmuştur. Vahyin geldiği bu döneme İslam'ın en güzel biçimde yaşandığı zaman anlamına gelen Asr-ı saâdet ismi verilmiştir.

DÜŞÜNELİM

"Bu Kur'an; kendisiyle uyarılsınlar, Allah'ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir."

(İbrahim suresi, 52. ayet.)

Yukarıdaki ayetten hareketle Allah'ın (c.c.) neden vahiy gönderdiğini düşününüz.

5. İlahi Kitaplar

Peygamberlerin ilahi vahiy insanlara ulaştırırken yaşadıkları zorluklar hakkında neler biliyorsunuz?

İlahi kitaplar; insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak için peygamberler aracılığıyla gönderilen, inanç, ibadet, ahlak gibi konuları içeren vahyin bütünüdür. Allah'a (c.c.) karşı sorumluluklarımızın anlatıldığı ilahi kitaplar ile Yüce Allah kullarına yol göstermiştir.

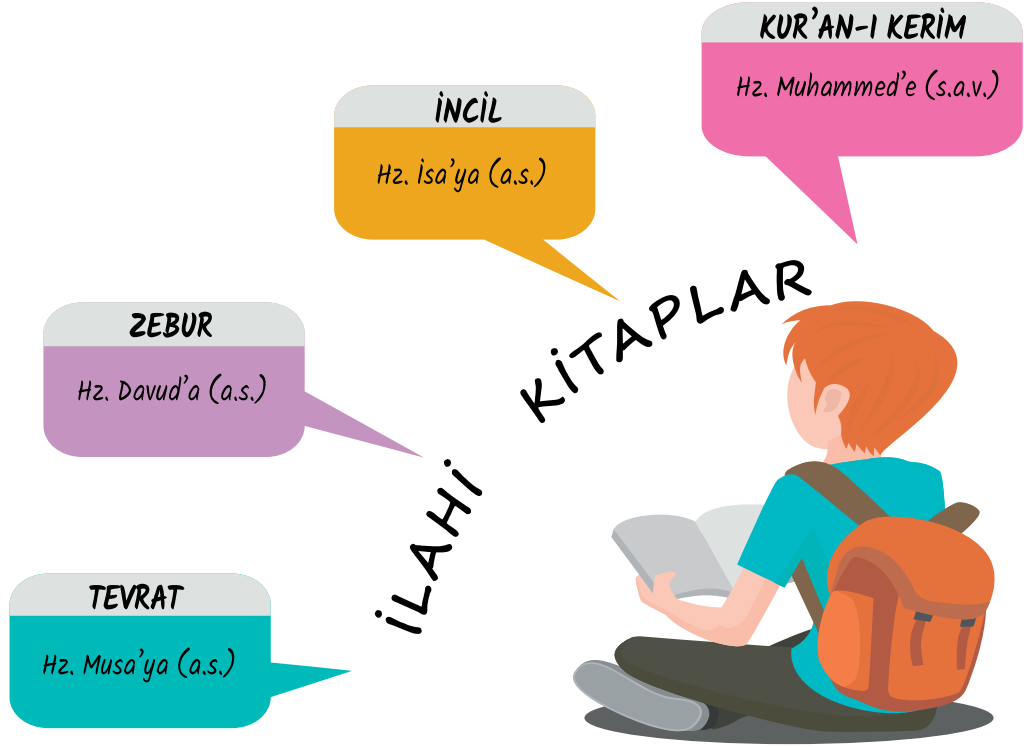
BİLGİ KUTUSU

"Biz her peygamberi kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara (Allah'ın emirlerini) açık açık anlatsın. Bundan sonra Allah dilediğini sapkınlık içerisinde bırakır, dilediğini de doğru yola iletir. O, güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir."

(İbrahim suresi, 4. ayet.)

¹⁶ En'âm suresi, 156-157. ayetler.

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

Tevrat; Hz. Musa'ya (a.s.) gönderilen ilahî kitabın adıdır. Dili İbranicedir. Yüce Allah: **"Şüphesiz Tevrat'ı biz indirdik. İçinde bir hidayet, bir nur vardır..."**¹⁷ buyurarak Tevrat'ın ilahi bir kitap olduğunu bizlere bildirmiştir.

Zebur; Yüce Allah'ın Hz. Davud'a (a.s.) gönderdiği kitabın adıdır. Kur'an'da bu konuda şöyle buyrulmuştur: **"... Davud'a da Zebur'u verdik."**¹⁸ Zebur, Tevrat'tan sonra gönderilmiştir.

İncil; Yüce Allah tarafından Hz. İsa'ya (a.s.) verilmiştir. Allah (c.c.): **"... Onların arkasından da Meryem oğlu İsa'yı gönderdik, ona İncil'i verdik ve kendisine uyanların kalplerine şefkat ve merhamet duygusu koyduk..."**¹⁹ buyurarak İncil'in ilahi kitap olduğunu bildirmiştir. Kur'an-ı Kerim dışındaki diğer ilahi kitapların asılları tahrif edilmiş ve bu kitaplar günümüze aslıyla ulaşamamıştır.

Kur'an-ı Kerim; Yüce Allah'ın gönderdiği ilahî kitapların sonuncusudur. Son peygamber Hz. Muhammed'e (s.a.v.) Arapça olarak indirilmiştir. Ayette şöyle buyrulur: **"Anlayasınız diye biz onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik."**²⁰ Günümüzde Kur'an, pek çok dile çevrilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de; inanç, ibadet, ahlak ve muamelat (sosyal ilişkiler) konularında bilgi verilir. Peygamberlerin hayatlarından örneklerin yer aldığı kıssalar anlatılır. Doğru ve yanlış davranışlar bildirilir, ahiretten haber verilir. Kur'an, Allah (c.c.) tarafından korunmuş ve günümüze kadar değişikliğe uğramadan gelmiştir.

17 Mâide Suresi, 44. ayet.

18 Nisâ Suresi, 163. ayet.

19 Hadîd Suresi, 27. ayet.

20 Yûsuf suresi, 2. ayet.

NOT EDELİM

“Onlar, sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar.”
(Bakara suresi, 4. ayet.)

Kur’an-ı Kerim’in korunduğu ise şöyle bildirilmiştir: **“Kur’an’ı biz indirdik ve onun koruyucusu da elbette biziz!”**²¹

Kur’an-ı Kerim, Hz. Peygamber'e indirilirken vahiy kâtipleri tarafından yazıya geçirilmiş ve sahabenin birçoğu tarafından da ezberlenmiştir. Hz. Ebu Bekir'in (r.a.)* halifeliliği zamanında tam bir kitap (Mushaf) haline getirilen Kur'an, Hz. Osman (r.a.) zamanında ise çoğaltılmıştır.

Kur’an-ı Kerim’i okumak ve hayata geçirmek ibadettir. Müslümanlar Kur’an’ı okuyup anlayarak Allah’ın (c.c.) gönderdiği mesajları öğrenmeli ve hayatlarına yön vermelidirler. Yüce Allah, Kur’an okuyanları ve emirlerine uyanları mükâfatlandıracağını müjdelemiştir.²² Hz. Muhammed (s.a.v.) hafızasında ve kalbinde Kur’an’dan hiçbir şey bulunmayan kişileri harabe bir eve benzetmiş²³ ve “Sizin en hayırlınız, Kur’an’ı öğrenen ve öğretenidir.”²⁴ buyurarak Kur’an’ı öğrenmenin ve öğretmenin önemini vurgulamıştır.

Kültürümüzde Kur’an’a sevgi ve saygıyla yaklaşılır. Toplumumuzda doğum, ölüm, düğün ve açılış törenleri gibi çeşitli merasimlerde Kur’an-ı Kerim’den ayetler okunması âdet hâline gelmiştir. Aileler çocuklarının okullarda ve camilerde Kur’an okumayı öğrenmesi konusunda gayretlidirler. Kur’an okumayı öğrenen çocuklara büyükleri çeşitli hediyeler verirler. Her Müslüman, evinde Kur’an-ı Kerim bulundurur ve her fırsatta okumaya gayret eder. Kur’an’ı ezberleyip hafız olanlara özel bir hürmet gösterilir. Birçok iş yerinde ve taşıtta Kur’an ayetlerinin yazılı olduğu levhalar vardır. İşte bütün bunlar kültürümüzdeki Kur’an sevgisini ve saygısını gösteren örneklerdir. Bununla birlikte Kur’an’a sevgimizi ve saygımızı göstermenin en güzel yolu, onu çokça okumak ve anlayarak hayatımızın her alanında uygulamaya ve başkalarıyla paylaşmaya çalışmaktır.

BİLGİ KUTUSU**SUHUF**

Allah (c.c.) peygamberlere gönderdiği vahiylerin bazılarını sayfalar, bazılarını ise kitaplar halinde göndermiştir. Kitap halinde olanlara İlahi Kitap, sayfalar halinde olanlara ise suhuf denilmektedir. Peygamberlere verilen sayfalar şunlardır:

- Hz. Âdem’e (a.s) 10 sayfa
- Hz. Şit’e (a.s) 50 sayfa
- Hz. İdris’e (a.s) 30 sayfa
- Hz. İbrahim’e (a.s) 10 sayfa

(bk. Taberî, Tarih, I, 312-313; Suyutî, ed-Dürü'l-menşür, VIII, 489; Alusî, Ruhü'l-meani, XV, 141-142; Zemahşerî, Keşşaf, VI, 360.)

21 Hicr Suresi, 9. ayet.

* Radiyallâhu anh: Allah (c.c.) ondan razı olsun.

22 bk. Fatır suresi, 29-30. ayetler.

23 bk. Tirmizî, Fedâilü'l-Kur’ân, 18.

24 Tirmizî, Fedâilü'l-Kur’ân, 15.

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

NOT EDELİM

“Kur’an-ı Kerim’i okuyan ve hükümleriyle amel edenin anne babasına kıyamet günü bir taç giydirilir. Bu tacın ışığı şayet aranızda olmuş olsa dünya evlerindeki güneş ışığından daha güzeldir. O hâlde bununla amel eden hakkında ne düşünürsünüz?”

(Ebû Dâvûd, Vitr, 14.)

YORUMLAYALIM

Aşağıdaki hadisi Kur’an okumanın önemi açısından yorumlayınız.

Kur’an okuyan mümin turunç gibidir; tadı da güzeldir kokusu da güzeldir. Kur’an okumayan mümin hurma gibidir; tadı güzeldir ama kokusu yoktur. Kur’an okuyan günahkâr kişi (facir) reyhan otu gibidir; kokusu güzeldir ama tadı acıdır. Kur’an okumayan günahkâr kişi (facir) ise Ebucehil karpuzu gibidir; hem tadı acıdır hem de kokusu yoktur.

(Buhârî, Tevhîd, 57.)

Görsel 4

YAZALIM

Aşağıdaki kutularda boş bırakılan yerlere ilahi kitap ve peygamber eşleştirmesi bakımından doğru bilgileri yazınız.

Hz. Musa (a.s.)

.....

.....

Zebur

Hz. İsa (a.s.)

.....

.....

Kur’an-ı Kerim

6. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Âdem (a.s.)

Sizce insana niçin âdemoğlu denilmiştir?

Yüce Allah, yeryüzünü mükemmel bir şekilde yarattı. Karanlıkta yolumuzu bulmak için yıldızlar var etti.²⁵ Sabit duran dağları sıraladı, insanlara faydalanmaları için çeşitli nimetler verdi.²⁶ Gökten su indirdi ve her çeşit bitkiyi onunla bitirdi.²⁷ Denizler, ırmaklar, çeşit çeşit ağaçlarla bu evreni güzelleştirdi ve insanların hizmetine sundu. İlk olarak insanoğlunun atası olan Hz. Âdem'i (a.s.) sonra da onun soyundan gelen bizleri yarattı. Hz. Muhammed (s.a.v.) bu konuda *"İnsanlar Âdem'in çocuklarıdır, Âdem ise topraktan yaratılmıştır."*²⁸ buyurarak tüm insanların Hz. Âdem'in (a.s.) çocukları olduğunu ifade etti.

Yüce Allah, Hz. Âdem'in (a.s.) yaratılış hikâyesini Kur'an-ı Kerim'de bize şöyle anlatmaktadır:

"Hani, Rabbin meleklerle, 'Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.' demişti. Onlar, 'Orada bozgunculuk yapacak, kan dökcek birini mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamt ederek daima seni tesbih ve takdis ediyoruz.' demişler. Allah da, 'Ben sizin bilmediğinizi bilirim.' demişti. Allah, Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğretti. Sonra onları meleklerle göstererek, 'Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi bana bunların isimlerini bildirin.' dedi. Melekler, 'Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin.' dediler. Allah, şöyle dedi: 'Ey Âdem! Onlara bunların isimlerini söyle.' Âdem, meleklerle onların isimlerini bildirince Allah, 'Size, göklerin ve yerin gaybını şüphesiz ki ben bilirim, yine açığa vurduklarınızı da, gizli tuttuklarınızı da ben bilirim demedim mi?' dedi. Hani meleklerle, 'Âdem için saygı ile eğilin!' demiştik de İblis hariç bütün melekler hemen saygı ile eğilmişler, İblis (bundan) kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu."²⁹

Allah (c.c.), Hz. Âdem'i (a.s.) cennetine yerleştirdi, ona eş yarattı ve onları şeytana karşı uyardı. Hz. Âdem (a.s.) ile eşini imtihana tabi tuttu ve onlara şöyle dedi: **"Dedik ki: 'Ey Âdem! Sen ve eşin cennete yerleşin. Orada dilediğiniz gibi bol bol yiyin, ama şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz.'"**³⁰ Hz. Âdem (a.s.) ve eşi orada kalırken İblis onlara: **"...Rabbimiz size bu ağacı ancak, melek olmayasınız, ya da (cennette) ebedî kalacaklardan olmayasınız diye yasakladı. Şüphesiz ben size öğüt verenlerdenim."**³¹ diyerek vesvese verdi. İblis onları kandırdı ve Hz. Âdem (a.s.) ile eşi yasaklı ağaçtan yediler. Böylece onlar Allah'ın (c.c.) emrine karşı gelmiş ve

25 bk. En'âm suresi, 97. ayet.

26 bk. Kâf suresi, 7-8. ayetler.

27 bk. En'âm suresi, 99. ayet.

28 Tirmizî, Menâkıb, 74.

29 Bakara suresi, 30-34. ayetler.

30 Bakara suresi, 35. ayet.

31 A'râf suresi, 20-21. ayetler.

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

Görsel 5

yollarını şaşırılmış oldular. Yüce Allah onlara “... **Ben size bu ağacı yasaklamadım mı? Şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi? ...**”³² diyerek seslendi. Hz. Âdem (a.s.) ve eşi yaptıklarından hemen pişman oldular ve Allah'a (c.c.) şöyle dediler: “**Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.**”³³ Yüce Allah onların tövbesini kabul etti ve onlara doğru yolu gösterdi. Yeryüzünde belli bir zamana kadar yerleşme ve yararlanma imkânı tanıdı. Allah (c.c.) onlara şöyle dedi: “**Dedik ki: ‘Hepiniz cennetten inin! Tarafımdan size bir yol gösterici (peygamber) gelir de kim ona uyarsa, onlar için herhangi bir korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir.’ İnkâr edenler ve ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte bunlar cehennemliktir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.**”³⁴

Hz. Âdem (a.s.) ve diğer tüm peygamberler Allah'ın (c.c.) yolunu tanıtmışlar ve o yoldan ayrılmamaları konusunda insanları uyarılmıştır. Allah'tan (c.c.) aldıkları vahyi insanlara iletmiş ve örnek olmuşlardır. Dünya'da ve ahirette insanlar mutlu olsunlar diye çalışmışlardır. Bizler de peygamberlerin gösterdiği doğru yoldan giderek ve Kur'an-ı Kerim'de bize bildirilen emirlere uyarak hem dünyada hem de ahirette mutlu olur, huzura kavuşuruz.

32 A'râf suresi, 22. ayet.

33 A'râf suresi, 23. ayet.

34 Bakara suresi, 38-39. ayetler.

7. Bir Dua Tanıyorum: Kunut Duaları ve Anlamları

Yüce Allah'a nasıl dua edersiniz?

Kunut sözlükte; ibadet, boyun eğme, itaat, saygı, huşu, dua etme gibi anlamlara gelir. Zor durumda kalan kulun, derdini dua ederek Yüce Allah'a açması ve O'ndan yardım dilemesidir. Kunut duaları, yatsı namazının ardından kılınan vitr namazının son rekâtında tekbir alındıktan sonra okunur. Bu dualar Hz. Peygamberden öğrendiğimiz dualardandır.

Müslümanlar yaşadıkları herhangi bir mutluluktan dolayı da kunut dualarıyla Rabbine şükredebilirler. Bu, insanın Rabbiyle olan bağının güçlenmesini sağlar.

KUNUT DUALARI

اللَّهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ
وَنَتُوبُ اِلَيْكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ
نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ

Okunuşu

Allâhümme innâ nesteînüke
ve nestağfirüke ve nestehdîk.
Ve nü'minü bike ve netûbü ileyk.
Ve netevekkelü aleyke
ve nüsnî aleykel-hayra küllehû neşkürüke
ve lâ nekfürük ve nahleu ve netrükü men
yefcürük.

Anlamı:

Allah'ım! Senden yardım isteriz, günahlarımızı bağışlamamı isteriz, razı olduğun şeylere hidayet etmeni isteriz. Sana inanırız, sana tövbe ederiz. Sana güveniriz. Bize verdiğin bütün nimetleri bilerek seni hayır ile överiz. Sana şükrederiz. Hiçbir nimetini inkâr etmez ve onları başkasından bilmeyiz. Nimetlerini inkâr eden ve sana karşı geleni bırakırız.

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ ❀ وَالْإِيَّكَ نَسْعِي
 وَنَحْفِدُ ❀ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ ❀ إِنَّ عَذَابَكَ
 بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ❀

Okunuşu

Allâhümme iyyâke na'büdü
 ve leke nüsallî ve nescüd.
 Ve ileyke nes'â ve nahfid.
 Nercû rahmeteke
 ve nahşâ azâbeke
 inne azâbeke bilküffâri mülhig.

Anlamı:

Allah'ım! Biz yalnız sana kulluk ederiz. Namazı yalnız senin için kılarız, ancak sana secde ederiz. Yalnız senin için çabalarız ve sana yaklaştıracak şeyleri kazanmaya çalışırız. İbadetlerini sevinçle yaparız. Rahmetinin devamını ve çoğalmasını dileriz. Azabından korkarız, şüphesiz senin azabın kâfirlere ve inançsızlara ulaşır.

ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Allah'ın (c.c.) neden peygamber gönderdiğini açıklayınız.

.....
.....

2. Peygamberlerin özelliklerini açıklayınız.

.....
.....

3. Peygamberleri örnek almanın davranışlarımıza olan etkisini yazınız.

.....
.....

4. İlahi kitapları ve gönderildiği peygamberleri yazınız.

.....
.....

5. Kur'an-ı Kerim okumanın önemi hakkında kısaca bilgi veriniz.

.....
.....

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Allah (c.c.) tarafından, insanları doğru yola ulaştırmak için görevlendirilen kişilere ne ad verilir?

A) Peygamber

B) Sahabe

C) Halife

D) Melek

PEYGAMBER VE İLAHİ KİTAP İNANCI

2. Peygamberlerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İlk peygamber ve ilk insan Hz. Âdem'dir (a.s.).
- B) Allah (c.c.) her topluma peygamber göndermiştir.
- C) Son peygamber Hz. Muhammed'dir (s.a.v.).
- D) Tebliğ, peygamberlerin doğru olmasıdır.

3. İlk ve son peygamber hangi şıkta doğru olarak verilmiştir?

- A) Hz. Nuh (a.s.)– Hz. Muhammed (s.a.v.)
- B) Hz. Âdem (a.s.) – Hz. Muhammed (s.a.v.)
- C) Hz. Âdem (a.s.) – Hz. İsa (a.s.)
- D) Hz. Nuh (a.s.) – Hz. Musa (a.s.)

4. Aşağıdakilerden hangisi peygamberlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Ticaretle uğraşmak
- B) Doğru ve dürüst olmak
- C) Akıllı ve zeki olmak
- D) Güvenilir olmak

5. "Bir topluma önderlik etmek, insanları eğitip güzel davranışlara yönlendirmek zor bir iştir. Böyle zor bir görevi yerine getiren kimselerin akıllı ve zeki olmaları şarttır."

Yukarıda anlatılan özellik, peygamberlerin özelliklerinden hangisidir?

- A) İsmet
- B) Tebliğ
- C) Sıdk
- D) Fetanet

6.

Akif: Peygamberler de bizim gibi insandır, ancak onlara Allah'tan (c.c.) vahiy gelmiştir.

Havva Nur: Peygamberler doğru, güvenilir, zeki, günahsız ve Allah'ın (c.c.) mesajlarını ileten elçilerdir.

Sümeyye: Allah (c.c.) bazı toplumlara peygamber göndererek onlara yol göstermiştir.

Fatma: Allah (c.c.) bazı peygamberlere ilahi kitap göndermiştir.

Öğretmen öğrencilerinden peygamberlerle ilgili öğrendikleri bilgileri söylemelerini istemiştir. Yukarıdaki öğrencilerden hangisi yanlış veya eksik bilgi vermiştir?

- A) Sümeyye
- B) Fatma
- C) Akif
- D) Havva Nur

C. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz.

(peygamber, örnek, Hz. Musa (a.s.), Kur'an-ı Kerim, Hz. İsa (a.s.), Hz. Davud (a.s.), fetanet, tebliğ, emanet, ismet)

1. Peygamberler insanlar için kişilerdir.
2. Peygamberlerin Allah'tan (c.c.) aldıkları mesajı eksiksiz ve doğru bir şekilde iletmelerine.....denir.
3. Peygamberlerin güvenilir olmalarına.....denir.
4. Allah (c.c.), Tevrat'ı'ya göndermiştir.
5. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) en büyük mucizesi.....' dir.

D. Aşağıdaki cümleler doğruysa başına (D), yanlışsa (Y) yazınız.

1. () Allah (c.c.), her topluma bir peygamber göndermiştir.
2. () Kur'an'da 30 peygamber adı geçmektedir.
3. () Peygamberler dışında bazı insanlar da mucize gerçekleştirebilir.
4. () Allah (c.c.), Hz. Âdem'e (a.s.) İncil'i göndermiştir.
5. () Kur'an-ı Kerim Allah'ın (c.c.) gönderdiği son ilahi kitaptır.

BULALIM

Aşağıdaki tablodan Kur'an-ı Kerim'de geçen peygamber isimlerini bulup boyayınız.

